

# Qualitat i varietat en la propera temporada del Teatro Real



**Des del mateix escenari del Teatro Real després de l'aturada per la pandèmia de la COVID-19, amb una intenció positivista i proactiva van presentar els responsables del coliseu madrileny el que vol ser la seva temporada 2020-21 d'òpera, ballet, concerts i activitats pedagògiques. Una temporada que podríem qualificar amb les etiquetes següents: variada, de qualitat, ambiciosa, de grans noms internacionals i amb una important aposta per cantants del país.**

En xifres, podríem dir que la temporada operística és un recorregut en quinze títols que van de l'origen del gènere a les estrenes més contemporànies, passant per gairebé totes les estètiques dels cinc segles d'existència. D'aquestes propostes, hi ha cinc produccions noves que s'estrenen en aquest teatre, quatre títols en versió de concert, dues estrenes absolutes i dues estrenes al Teatro Real, així com la recuperació patrimonial d'una òpera romàntica espanyola.

Seria com un viatge iniciàtic en nou mesos a aquest gènere tan complex, tot abastant cronològicament dues òperes barroques en els corrents venecià de Vivaldi i francès de Cambefort, el classicisme mozartià, el *bel canto* en els seus dos subgèneres, de drama i *buffo*, amb els seus representants més eminents Bellini i Donizetti, la conseqüència estètica del drama romàntic verdià, l'aportació espanyola del compositor basc Zubiaurre i, en la seva versió alemanya, la segona jornada de la *Tetralogia* wagneriana.

Continua amb l'òpera nacionalista representada per l'obra txeca per excel·lència i el traspàs al segle XX amb la mirada de tres latituds i estètiques tan diferents com complementàries: l'alemanya d'Strauss, la italianitat pucciniana i el *british style* de Britten. I acaba aquest viatge amb una invitació a contemplar el nostre temps i ser contemporanis amb dues estrenes mundials de joves compositors espanyols i una altra estrena al Real de qui ja és un clàssic dels nostres dies, George Benjamin. Sempre hi ha qui podria pensar que hi falten compositors, obres, apostes estètiques, però és innegable que l'equilibri entre varietat i novetat, repertori i nous títols està aconseguit.

Quant a batutes, destaca la presència del director titular Ivor Bolton amb tres produccions d'estètiques diferents: el *Don Giovanni* mozartià, la *Rusalka* de Dvořák i, per acabar, un dels seus compositors fetitxes, Britten, amb *Peter Grimes*. Luisotti, com a principal director convidat, inaugurarà la temporada amb *Un ballo in maschera* de Verdi i la tancarà amb la *Tosca* pucciniana, dos *capolavori* del repertori italià en el qual és un expert. I el seu homòleg al càrrec, el granadí Pablo Heras Casado, el seguirà amb el *Sigfried* wagnerià en la seva visió d'una *Tetralogia* controvertida. Entre els directors convidats destaca Evelino Pidò, que ens oferirà la seva sempre fresca lectura de la bufa i no gaire coneguda *Viva la mamma* de

Donizetti, que contrastarà amb el belcaltisme seriós de la *Norma* belliniana sota la batuta d'un altre referent en aquest repertori, Maurizio Benini. En les versions concertants destaca l'*Elektra* straussiana amb el consagrat Esa-Pekka Salonen, que dirigirà la Philharmonia Orchestra en una versió que promet molt.

Igualment, entre les companyies i els directors convidats, destaca l'estrena a Espanya de l'òpera pastix *El naixement del Rei Sol* amb música de Cambefort, Boësset, Constantin, Lambert, Rossi i Cavalli, que el musicòleg i director francès Sébastien Daucé va recuperar el 2004 i que oferirà amb el seu conjunt instrumental, Ensemble Correspondances. I igualment l'estrena al Teatro Real del vivaldià *Orlando furioso* amb la formació grega Armonia Aeterna, que dirigirà el seu titular, George Petrou, un dels referents no italians en la música del compositor barroc venecià. I sense desmerèixer per reservar-li aquest últim lloc -ben al contrari, amb un gran destacat-, cal esmentar l'aposta d'aquest teatre per les batutes nacionals a part del ja esmentat Heras Casado, amb l'estrena a Espanya de l'última òpera del britànic Benjamin, *Lessons in love and violence*, que l'èxit acompanya des de l'estrena fa dos anys, i que serà dirigida pel titular del Liceu, Josep Pons.

Les altres dues estrenes de la temporada seran dirigides per dues batutes més del país, el valencià Jordi Francés, que ha estat assistent de Pons al Liceu en diverses produccions, i que dirigirà l'òpera de cambra *Trànsit*, del compositor i llibretista Jesús Torres i amb vestuari de Lorenzo Caprile. *Marie* serà l'altra estrena mundial, dirigida pel mateix compositor, Germán Alonso. Totes dues estan coproduïdes amb el Teatro Español i el Teatro de la Abadía, respectivament, en virtut de les sinergies que porta establint els últims anys el Real amb altres espais escènics de Madrid i que afavoreixen l'òpera de cambra o en formats reduïts.

Per tancar el capítol de batutes, destaca la presència del jove director espanyol d'interessant trajectòria internacional José Miguel Pérez Sierra, que a més de dirigir algunes funcions de *Viva la mamma* alternant-se amb Pidò, serà l'encarregat d'oferir l'òpera espanyola -encara que en la seva versió italiana- *Don Fernando, el emplazado*, del compositor biscaí Valentín de Zubiaurre, dins del projecte de recuperació del patrimoni musical.



Ignacio García-Belenguer, director del Teatro Real, Gregorio Marañón, president del patronat, i Joan Matabosch, director artístic. (c) Javier del Real / Teatro Real

Sobre la direcció escènica, hi ha plats forts com Cristof Loy a *Rusalka*, Claus Guth -que hem pogut veure al Liceu amb *Rodelinda* i *Parsifal*-, que oferirà el seu *Don Giovanni* procedent de Salzburg, Carsen amb la seva *Tetralogia* procedent de Colònia, Laurent Pelly a *Viva la mamma* explotant l'amor del gènere *bufo*

que ja coneixem al coliseu de La Rambla amb la seva *Fille du régiment* o *Don Pasquale*. Destaca igualment la presència femenina entre les directores d'escena –no així en la musical–, amb Deborah Warner, que després del seu èxit amb *Billy Bud* repeteix compositor i se n'espera la lectura del turmentat *Peter Grimes*, i també hi repeteix Katie Mitchell, amb un dels seus compositors fetitxes, George Benjamin, que reposarà la producció del Covent Garden i també gravada en DVD de *Lessons in love and violence*, que va rebre molt bones crítiques el 2018, l'any de l'estrena. *Norma* s'oferirà en una nova producció dirigida pel director de producció del Teatro, Real Justin Way. I la presència nacional es veurà reflectida en les dues estrenes mundials amb Eduardo Vasco a *Tránsito* i el sevillà –format, entre d'altres, a l'ESMUC–, Rafael R. Villalobos amb *Marie*, tot culminant la temporada amb l'intercanvi de produccions entre Liceu-Real amb la *Tosca* del català Paco Azorín, reposada al final de la temporada passada al Liceu.

Si la proposta de títols, batutes i directores d'escena té el seu atractiu, la proposta de cantants no és menys ambiciosa i s'equilibra entre noms consagrats com Netrebko, Vargas, Mattila, Calleja, Radvanovsky, Fabiano, Agresta, Salsi, Wyn Rogers, Osborn, Stroppa, Spyres, Theorin, Cenčić, Madchaidze, Rucinski, Barcellona, Schager, Schortt, etc., amb cantants que o bé debuten al teatre o tenen una carrera *in crescendo*, com Allan Clayton, protagonista de *Peter Grimes*, o Maria Bengtsson com a Ellen de la mateixa òpera, Tatiana Serjan, que cantarà Amelia, Asmik Grigorian en el paper titular de *Rusalka*, Christopher Maltman com a Don Giovanni, Anna Larsson com Klytemnestra, Clementine Margaine a Adalgisa, Julia Lezhneva com a Angélica, etcètera.

Però cada vegada és més freqüent en les polítiques del Real la justa inclusió de cantants del país en els repartiments, tot seguint una política no d'origen, ni de quota o *cupò*, com va explicar Joan Matabosch –director artístic– a la roda de premsa, sinó a partir de la qualitat dels intèrprets i del nivell d'excel·lència del teatre. D'aquí que destaquem la participació de cantants nacionals com Carlos Álvarez com a Scarpia i en el seu debut com a *mamma* Agatha i Sabina Puértolas com a Daria a *La mamma* de Donizetti, Josep Bros en el paper que va estrenar el gran Tamberlinck de l'òpera ja esmentada de Zubiaurre, Yolanda Auyanet com a Norma, els contratenors Xavier Sabata i Jordi Domènech, que s'alternaran en el rol de Woyzeck de l'òpera *Marie*, María José Moreno com a Donna Anna i Airam Hernández com a Don Ottavio del *Don Giovanni*... I als quals cal afegir un llarg elenc de cantants del país que assumiran, per exemple, el repartiment sencer de les dues òperes d'estrena mundial, així com la recuperació de la partitura de Zubiaurre. D'entre els d'origen català, destaquen Manel Esteve, Marina Monzó, Vicenç Esteve, Lydia Vinyes-Curtis, Enric Martínez-Castignani, Cristina Faus, David Oller, Isabella Gaudí, Inés Ballesteros, Toni Marsol, Carol García, Maria Miró i Marta Fontanals.

Finalment, al costat de l'oferta operística, el Teatro Real ofereix recitals de cantants de la categoria de DiDonato, Camarena, Beczala, McDonald o Jaroussky en el seu cicle Las Voces del Real, al qual cal afegir les tres propostes de dansa de la Compañía Nacional de Danza, juntament amb els ballets de Flandes i Munic, al costat d'una infinitat de propostes del Departament Pedagògic i activitats transversals a l'entorn de cada òpera, tot creant sinergies amb altres institucions artístiques i culturals de la ciutat de Madrid.

El gran vaixell del Real s'ha posat en moviment després d'una aturada obligada i responsable. Esperem que totes les seves propostes i activitats arribin a bon port.

Per a més informació: [https://www.teatroreal.es/es/temporada-20-21/opera#\\*toContent](https://www.teatroreal.es/es/temporada-20-21/opera#*toContent)